

OVA KNJIGA PRIPADA

Hariju Poteru

a s njim je deli Ron Vizli
jer se njegova raspala

Zašto onda ne kupiš sebi drugu?
Deli piši po svojoj knjizi,
Hermiona

Kupio si one silne
balegobombe u subotu,
mogao si za te pare da
kupiš novu knjigu.

balegobombe su zakon

FANTASTIČNE
ZVERI I GDE
IH NAĆI

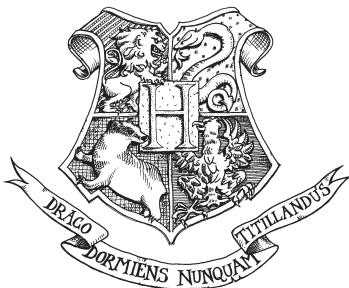
Dostupni naslovi iz
Hogvortske biblioteke:

Fantastične zveri i gde ih naći
Kvidić kroz vekove
(za pomoć Comic Relief-u)

Pripovesti barda Bidla
(za pomoć Lumos-u)

SALAMANDER SKAMANDER

FANTASTIČNE
ZVERI I GDE
IH NAĆI

Preveli
Draško Roganović i Vesna Roganović

Čarobna
knjiga

u saradnji sa

 bscurus Books
Dijagon-aleja 18a
London

Naslov originala
Newt Scamander
“Fantastic Beasts and Where to Find Them”

Text copyright © J.K. Rowling 2001
Illustration and hand lettering copyright © J.K. Rowling 2001

First published in Great Britain in 2001 Bloomsbury
Publishing Plc, 50 Bedford Square, London, WC1B 3DP

Copyright © 2014 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-335-5

Biblioteka
ČAROBNA KNJIGA

Urednik
Borislav Pantić

Čarobna knjiga
Beograd 2014.

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reproducovati, umnožavati, preštampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljuvanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima. Moralna prava na ovo izdanje zadržava autor.

Izdavač bi želeo da zahvali Dž.K. Rouling zato što je napisala ovu knjigu i sve svoje prihode velikodušno poklonila humanitarnoj organizaciji Comic Relief.

= ČADUJSKI TOPOVI =

vizli,
kad mi već šaraš po knjizi,
napiši za promenu ime
nekog pristojnog tima

SADRŽAJ

Predgovor Albusa Damblđora	13
Uvod Salamandera Skamandera	
<i>Reč o delu</i>	17
<i>Šta je zver?</i>	18
<i>Kratak istorijat svesti Normalaca o fantastičnim zverima</i>	24
<i>Skrivanje magijskih zveri</i>	28
<i>Zasto je Magizoologija bitna</i>	33
Klasifikacija Ministarstva magije	35
Abeceda fantastičnih zveri	37
O autoru	121

PREDGOVOR

BIO SAM ISTINSKI POČASTVOVAN kada me je Salamander Skamander zamolio da napišem predgovor ovom veoma posebnom izdanju *Fantastičnih zveri i gde ih naći*. Salamanderovo remek-delo je, čim je objavljeno, uvršteno među zvanične udžbenike na Hogvortskoj školi za čarobnjaštvo i vešticiarenje, te je u velikoj meri za služno za uvek odlične rezultate naših učenika na ispitima iz predmeta Brige o magijskim stvorenjima – ali to ipak nije knjiga da se koristi samo u učionici. Svako čarobnjačko domaćinstvo treba da ima bar jedan raskupusan primerak *Fantastičnih zveri*, koji su brojni naraštaji listali u potrazi za uputstvima kako najlakše da očiste travnjak od horklampa, rastumače tužne krike predskazivača ili dresiraju svog pufnokožnog ljubimca da ne pije iz Klozetske šolje.

Ovo izdanje, međutim, ima blagorodniji cilj od pukog edukovanja čarobnjačke zajednice. Po prvi put u istoriji ce- njene izdavačke kuće *Opskurna knjiga*, jedan od njenih naslo-va biće dostupan Normalcima.

Delatnost Comic Relief-a u borbi protiv najgorih oblika ljudske patnje dobro je znana u svetu Normalaca, stoga se sada obraćam svojim sunarodnicima čarobnjacima. Znajte, dakle, da nismo jedini koji prepoznaju lekovitu moć smeha, svesni su je i Normalci, koji su taj dar iskoristili na krajnje maštovit način kako bi prikupili sredstva kojima bi sačuvali i poboljšali živote ugroženima – što je čaroban podvig kakvom svi mi težimo. Comic Relief je od svog osnivanja 1985. prikupio preko osamsto miliona funti (što iznosi oko sto pedeset osam miliona hiljadu trideset pet galeona, osam sikla i dva knuta).

Sada čarobnjački svet ima čast da pomogne Comic Relief-u u njegovom poduhvatu. U svojim rukama držite duplikat primerka *Fantastičnih zveri* koji pripada lično Hariju Poteru, sve skupa s beleškama na marginama koje su unosili on i njegovi prijatelji. Iako je Hari malčice oklevao da dozvoli preštampavanje knjige u sadašnjem obliku, naši prija- telji iz Comic Relief-a smatraju da će njegove sitne dopune

još više doprineti zabavnom tonu knjige. Gošn Salamander Skamander, koji se odavno navikao na to da njegovo remek-delo ruže svakojaka škrabanja, takođe je dao pristanak.

Ovo izdanje *Fantastičnih zveri* prodavaće se kod *Kitnjavka i Mrljavka*, ali i u normalskim knjižarama. Čarobnjaci koji žele da uplate dodatne donacije mogu to da učine preko čarobnjačke banke Gringots (tražite Griphuka).

Preostaje mi još samo da upozorim sve koji su počeli da čitaju ovu knjigu a nisu je kupili da je na nju bačena Lopovska kletva. Takođe koristim priliku da uverim normalske kupce da su fantastična stvorenja opisana u ovoj knjizi izmišljena i da im ne mogu nauditi. Čarobnjacima bih samo poručio: *Draco dormiens nunquam titillandus*.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Albus Dumbledore". The signature is fluid and cursive, with a large, stylized 'A' at the beginning. The name is written in a single continuous line with some loops and flourishes.

UVOD

REČ O DELU

F*ANTASTIČNE ZVERI I GDE IH NAĆI* predstavlja plod mojih dugogodišnjih putovanja i istraživanja. Sećam se sedmogodišnjeg čarobnjaka koji je pre mnoga godina provodio sate i sate u svojoj sobi secirajući horklampe i zavidim mu na putešestvijima koja su pred njim: od guste tmine džungli do jarkih pustinja, od planinskih vrhova do močvarnih bara, taj neugledni dečak uflekan horklampie je, dok je odrastao, ušao u trag svim zverima opisanim na potonjim stranicama. Obišao sam sve moguće jazbine, brloge i gnezda na svih pet kontinenata, proučavao čudne navike čarobnih zveri u preko stotinu zemalja, uverio se u njihove moći, zadobio njihovo poverenje i, tu i tamo, odbijao njihove napade svojim putnim čajnikom.

Prvo izdanje *Fantastičnih zveri* poručio je davne 1918. g. Ogastus Crv iz *Opskurne knjige*, koji me je ljubazno zamolio da razmotrim njegovu ponudu da napišem akademski leksikon čarobnih stvorenja za njegovu izdavačku kuću. Tada sam bio tek niži činovnik Ministarstva magije, te sam brže-bolje ugrabio priliku da povećam svoje bedne prihode od dva sikla nedeljno i provodim godišnje odmore putujući zemaljskom kuglom u potrazi za novim magijskim vrstama. Ostalo pripada istoriji izdavaštva: *Fantastične zveri* su dogurale do svog pedeset drugog izdanja.

Svrha ovog uvoda je da odgovori na nekoliko najčešćih pitanja koja mi svake nedelje stižu u sanduče još od 1927. godine, kada je knjiga prvi put objavljena. Prvo je ono najosnovnije pitanje – šta je uopšte „zver“.

Ogromno kosmato čudo s prevelikim brojem nogu

ŠTA JE ZVER?

Definicija „zveri“ je već vekovima predmet sporova i kontroverzi. Iako će ta činjenica možda iznenaditi novopečene izučavaoce Magizoologije, problem bi se mogao pojasniti ako najpre ukratko razmotrimo tri tipa čarobnih stvorenja.

Vukodlaci provode najveći deo vremena u ljudskom obliju (bilo da su čarobnjaci ili Normalci). Jednom mesečno,

međutim, oni se preobražavaju u divlje četvoronožne zveri sa ubilačkim namerama, lišene stega ljudske savesti.

Običaji kentaura nisu ni nalik ljudskim; žive u divljini, odbijaju da nose odeću, najradije prebivaju podalje od čarobnjaka i Normalaca, no ipak su im ravni po inteligenciji.

Trolovi su čovekolikog izgleda, hodaju na dve noge, sposobni su da nauče neke jednostavne reči, a ipak su manje intelligentni od najglupljeg jednoroga i ne poseduju čarobne moći, izuzev svoje poprilične i neprirodne snage.

Zapitajmo se: koja od ovih stvorenja su „bića”, to jest stvorenja dostojna zakonskih prava i glasa u upravljanju čarobnim svetom – a koja su „zveri”?

Rani pokušaji da se utvrdi koja magična stvorenja treba označiti kao „zveri” bili su krajnje nezgrapni.

Berdok Maldun, Poglavar Čarobnjačkog saveta¹ u četrnaestom veku, doneo je proglašenje da se svakom članu čarobnjačke zajednice koji ide na dve noge daje status „bića”, dok će svi ostali ostati „zveri”. U duhu prijateljstva, sazvao je sva „bića” na samit gde je trebalo da zajedno sa čarobnjacima razmotre nove čarobnjačke zakone i, na svoje veliko zapršenje, otkrio da se preračunao. Dvorana za sastanke bila

¹ Čarobnjački savet je preteča Ministarstva magije.

je prepuna goblina koji su sa sobom poveli sva dvonožna stvorenja koja su mogli da nadu. Batilda Torbarka piše o tome u *Istoriji magije*:

Gotovo da se ništa nije moglo čuti od skicanja dirikola, jecaja predskazivača i neprekidnog, prodornog poja fijupera. Dok su čarobnjaci i veštice pokušavali da se usred-srede na spise pred sobom, oko glava su im se rojile brojne vilice i đavolci, kikoćući se i brbljajući. Desetak trolova je počelo da uništava dvoranu svojim toljagama, dok su nakanze babaroge klizile po dvorani u potrazi za decom koju bi proždrle. Poglavar Saveta je ustao da otvorи skup, okliznuo se o gomilu porlokovog izmeta i uz psovke izjurio iz dvorane.

Kao što vidimo, sama činjenica da je neko čarobno stvorene dvonožac nije garantovala da će ono biti kadro ili voljno da se uključi u delatnost čarobnjačkih vlasti. Ogorčen,

Berdok Maldun je digao ruke od daljih pokušaja da uključi nečarobnjačke članove magijske zajednice u rad Čarobnjačkog saveta.

Njegova naslednica na tom položaju, Madam Elfrida Kleg, pokušala je da redefiniše pojam „bića” u nadi da će time ojačati veze s drugim čarobnim stvorenjima. „Bića” su ona stvorenja, objasnila je, koja su sposobna da govore ljudskim jezikom. Svi koji su u stanju da razumeju članove Saveta bili su, stoga, pozvani da prisustvuju sledećem sastanku. Međutim, opet su iskrslji problemi. Trolovi koje su goblini uspeli da nauče da izgovaraju nekoliko prostih rečenica nastavili su da uništavaju dvoranu, kao i prošlog puta. Džarviji su se jurili oko nogara stolica Saveta i redom ujedali prisutne za gležnjeve. U međuvremenu je pristigla velika delegacija duhova (kojima je za Maldunovog vođstva bilo zabranjeno učešće s obrazloženjem da ne hodaju na dve noge, već lebde), ali je nedugo potom napustila skup zgrožena, kako će kasnije navesti, „Savetom koji besramno potencira potrebe živih nasuprot željama mrtvih”. Kentauri, koje su u vreme Malduna kategorisali kao „zveri”, a sada, za vreme mandata Madam Kleg, proglašili za „bića”, odbili su da prisustvuju zasedanju

Saveta u znak protesta zbog isključenja siren-ljudi, koji iznad površine vode nisu bili sposobni da komuniciraju ni na jednom jeziku osim na sirenskom.

Sve do 1811. nije pronađena definicija koja bi bila prihvatljiva većem delu čarobnjačke zajednice. Grogan Patrljak, novoimenovani Ministar za magiju, izdao je dekret po kojem se „bićem” smatra „svako stvoreneće koje poseduje dovoljno inteligencije da pojmi zakone čarobnjačke zajednice i kadro je da preuzme na sebe deo odgovornosti prilikom donošenja tih zakona”². Predstavnici trolova su ispitivani u odsustvu goblina i procenjeno je da ne shvataju ništa od onoga što im se govori; stoga su klasifikovani kao „zveri” uprkos njihovom dvonožnom geganju. Siren-ljude su, uz pomoć prevodilaca, po prvi put pozvali da postanu „bića”; vile, đavolci i gnomi, uprkos čovekolikom izgledu, bez dvoumljenja su svrstani u „zveri.”

Naravno, stvar se nije završila na tome. Svi znamo za ekstremiste koji lobiraju da se Normalci klasifikuju kao „zveri”;

² Izuzetak je napravljen za duhove, koji su isticali da je uvredljivo klasifikovati ih kao „bića”, kada su očigledno „bivši”. Stoga je Patrljak stvorio tri odseka Odeljenja za regulisanje i kontrolu magijskih stvorenja, koja postoji i danas: Odsek za zveri, Odsek za bića i Odsek za duhove.

svesni smo da su kentauri odbili status „bića” i zahtevali da ostanu „zveri”³; vukodlake su, međutim, godinama šetali između Odseka za zveri i Odseka za bića; u vreme pisanja ove knjige, kancelarija Službe za pomoć vukodlacima nalazi se pri Odseku za bića, dok Registracija vukodlaka i Jedinica za hvatanje vukodlaka potпадaju pod Odsek za zveri. Nekoliko visokointeligentnih stvorenja klasifikovano je kao „zveri” jer nisu sposobna da nadvladaju svoju svirepu čud. Akromantule i mantikore su sposobne za intelligentan govor, ali će pokušati da prožderu svakog čoveka koji im se približi. Sfinga govori samo u zagonetkama i postaje nasilna kada dobije pogrešan odgovor.

Na stranama koje slede, stavio sam belešku – pre odrednice o dotičnom stvorenju – gde god još uvek traje polemika i postoji neizvesnost u pogledu klasifikacije zveri.

³ Kentauri su stavili primedbu na neka od stvorenja s kojima je trebalo da dele status „bića”, kao što su babaroge i vampiri, te su doneli odluku o samoupravi nezavisno od čarobnjaka. Godinu dana kasnije, siren-ljudi su podneli istovetan zahtev. Ministarstvo magije je nevoljno prihvatio te odluke. Mada u Odseku za zveri Odeljenja za regulisanje i kontrolu magijskih stvorenja postoji Kancelarija za vezu s kentaurima, nikada nijedan kentaur nije koristio njene usluge. Naprotiv, „biti premešten u Kancelariju za kentaure” u Odeljenju je postalo interna šala koja znači da će dotična osoba uskoro dobiti otkaz.

Pozabavimo se sada najčešćim pitanjem koje veštice i čarobnjaci postavljaju kad god se povede razgovor o Magizoologiji: zašto Normalci ne primećuju ta stvorenja?

lažovčino

KRATAK ISTORIJAT SVESTI NORMALACA O FANTASTIČNIM ZVERIMA

Ma koliko to mnogim čarobnjacima neverovatno zvučalo, Normalci nisu oduvek živeli u neznanju kad je u pitanju postojanje čarobnih i čudovišnih stvorenja koja već toliko dugo i mukotrpno pokušavamo da sakrijemo od njih. Letimičan pogled na normalsku umetnost i književnost srednjeg veka otkriva da se za mnoga stvorenja za koja oni danas veruju da su izmišljena tada znalo da su stvarna. Zmaj, grifon, jednorog, feniks, kentaur – i ta i mnoga druga stvorenja zastupljena su u delima Normalaca iz tog perioda, mada uglavnom malteno komično netačno.

Ipak, pomnije istraživanje normalskih bestijarijuma iz tog perioda pokazuje da je većina magičnih zveri ili sasvim

izmakla normalskoj pažnji, ili da su ih greškom zamenili za neka druga stvorenja. Pogledajte samo ovaj sačuvani odломak rukopisa koji je napisao izvesni brat Benedikt, franjevački monah iz Vusteršira:

Rmbačeći danas u bašči sa začinskim bijem, razgrnuh u stranu bosiljak gde spazih lasicu monstruozne veličine. Nit je pobegla, nit se skrila, kano druge lasice, neg skoči na me tako da poleteh unatraške na zemlju te gnevno vrisnu, kô sam nečastivi: „Čibe, čelavko!” Uto me ugrize za nos tako svirepo da mi je krvca tekla nekoliko uri. Fratar kanda nije bio voljan da mi poveruje na reč časnu da sam sreo lasicu što zbori, te me je upitao da nisam kušao repino vino brata Bonifacija. Pošto nos mi jošt beše natečen i krvav, bejah oslobođen večernjih molitvi.

Naš normalski prijatelj očito nije otkrio lasicu, kako je pretpostavio, već džarvija, najverovatnije u potrazi za njegovim najdražim plenom, baštenskim patuljcima.